

Kód kurzu	SOC 706
Číslo a název úkolu	Úkol 6: Klíčové koncepty a jejich operacionalizace, teoretická a pracovní hypotéza.
Autoři úkolu	Marie Krejčí, UČO 182660, JUDr. Jana Podhajska, UČO 182764, Božena Bára Kozelková, UČO 182651

Klíčové koncepty:

Nezaměstnaný – rozumí se ten, kdo nemá pracovní smlouvu a nedostává za svou práci zaměstnavatelem plat, mzdu, ani není osobou samostatně výdělečně činnou (pro naše výzkumné účely).

Absolvent SŠ s maturitou – pro účely této studie budeme počítat za absolventy mladé lidi s maturitou ukončeným středním vzděláním až do 25 let věku, vzhledem k tomu, že zkoumáme dlouhodobou nezaměstnanost (jinak se absolventem rozumí pouze do 2 let po ukončení školy).

Míra aktivity – míra vyvíjení vlastní iniciativy dlouhodobě nezaměstnaných při shánění místa.

Náhodný výběr vzorku – zajistí reprezentativnost vzorku, asi 1000 osob, muži i ženy.

Operacionalizace

Při zkoumání příčin dlouhodobé nezaměstnanosti vybrané výzkumné jednotky musíme brát v úvahu především typické znaky nezaměstnanosti s přihlédnutím ke krajovým zvláštnostem. Mnohé z následujících faktorů, majících vliv na dlouhodobost nezaměstnanosti se objeví v dotaznicích formou vhodně volených otázek – samozřejmě anonymně (**v závorkách pracovní hypotézy**):

- množství pracovních příležitostí (malé – zemědělský kraj, sezónní práce, také vliv levných pracovních sil ze Slovenska a Ukrajiny)
- dopravní dostupnost (omezená, s tím souvisí nemožnost migrace za zaměstnáním – vázanost na hospodářství, vinařství)
- zájem o zaměstnání (malý nebo žádný, vzhledem k možnosti zajištění obvyklé životní úrovně jiným způsobem)
- specializace (většinou úzká, nedostatek flexibilních víceoborových pracovníků, tzv. portfoliových)

- závislosti na alkoholu a drogách (s délkou nezaměstnanosti roste i závislost a z toho plyne nereprezentativnost, nekomunikativnost a tedy nižší atraktivita na trhu práce, potažmo získávání prostředků k životu protiprávním způsobem)
- rodinné zázemí (osamělí nemají nutnost uživit rodinu)
- výše nabízených platů /mezd/ zaměstnavateli (často minimální mzda, tedy malá motivace)
- závislost na sociálních dávkách (opět s délkou nezaměstnanosti roste, lidé zleniví a nejsou schopní přijmout zodpovědnost za vlastní osud)
- sebedůvěra (ztráta sebedůvěry a víry ve vlastní schopnosti při opakovaném neúspěchu)
- možnost zaměstnávání beze smluv, tzv. načerno (vysoká)
- možnost vystavení legitimace práce neschopného i bezdůvodně (vysoká pravděpodobnost, vede to k vyhýbání se práci a zneužívání systému soc. dávek)
- finanční prostředky (s pokračující nezaměstnaností stále více chybí fin. prostředky k aktivnímu vyhledávání práce – za dopravu, za inzerci, za internet, za reprezentativní oblečení a obutí apod.)

Teoretická hypotéza

Dlouhodobě nezaměstnaní jedinci nemají zájem na aktivním vyhledávání pracovních příležitostí.